

מעריך סדנא

"דף הבית שלי"

רקע

מחנכים רבים נוטים להשתמש במושג 'בית' כשהם מתארים את קהילת החינוך. ציטוטים כגון "זה ממש הבית השני של התלמידים שלנו..." או "למה אתה מכללך את הכיתה, גם בבית שלך היית עושה ככה?" מבטאים את הרצון כי החניכים יתפסו את המקום כביתם ויתנהלו בהתאם. על-כן סדנא זו באה להציב סימן שאלה ולאפשר בירור מהותי של המושג 'בית'. הסדנא מבוססת דווקא על התבוננות אישית-רגשית על הבית האישי של כל אחד מהמשתתפים. רק מתוך בירור שכזה – נוכל לצאת לבחינה של המשימה החינוכית. הסדנא מחדדת את מרכיב 'ארץ' בתפיסת 'דרך כפר' על שלושת מובניה: יצירת תחושת 'ביתיות'; מחויבות למוקפדות ולאסתטיקה; הטענת הסביבה הפיזית בתכנים וערכים המבטאים את המשימה החינוכית שלשמה התכנסנו.

יעדים

- לבדוק אילו תחושות אישיות עולות למשתתפים לגבי המושג 'בית'.
- להבין כי עיצוב הבית האישי דורש מחשבה ותשומת לב ומשקף לעיתים קרובות היבטים רבים על האופי, הערכים והאקלים אותו מבקשים לייצר.
- כאשר רוצים לעצב קהילת החינוך שתהיה "הכי קרוב לבית" – יש לתת את הדעת גם פה על הפרטים הקטנים ביותר תוך מוקפדות ומוכוונות למשימה החינוכית.

מרכיבי תפיסה:

- ארץ

רשימת ציוד והיערכות מקדימה נדרשת

- דפים כמס' המשתתפים – "דף הבית שלי"

מתווה הסדנא

אפשרויות לסבב פתיחה

- סבב 'הפינה הכי אהובה עלי בבית שלי' / 'הפינה שהכי אהבתי בבית שבו נולדתי/גדלתי כילד'.

- "להרגיש בבית" – במילה אחת מה זה אומר?!

תרגיל אישי –

נחלק למשתתפים דף עם הדמיה של בית וננחה אותם למלא את הדף (באופן אישי), ולעצב את הבית האישי שלהם כפי שהם תופסים אותו.

תרגיל בחוליות –

המשתתפים יתחלקו לחוליות של 3-4, ויתבקשו לשתף זה את זה תוך התייחסות לשאלות הבאות:

- כמה מחשבה השקעתם כאשר מילאתם את הדף?
- מה עמד מאחורי הבחירה שלכם? האם בכלל חשוב להשקיע מחשבה?
- האם בית זה באמת דבר שמשקף תוכן/ערכים/אקלים?
- מה מאפיין את הבית שעיצבתם?

דיון וסיכום במליאה –

- האם המושג 'ביתיות' בכלל קשורה לקהילת החינוך? באלו אופנים?
- האם כשאנחנו מצעבים את קהילת החינוך – אנחנו צריכים/יכולים לסגל לעצמנו הסתכלות כמו בעיצוב הבית?
- איזה רעיונות שהעלתם בדפים שלכם יכולים להתאים גם בעיצוב הקהילה (כיתות/מועדונים/חדרי תלמידים/אולם ספורט...)

אדם הוא תבנית נוף מולדתו. סביבת החיים בה הוא גדל ומתפתח משפיעה על עיצוב אישיותו, דימויו וערכיו. המושג "ארץ" מתייחס לכלל היבטיה הפיזיים של סביבת קהילת החינוך: החל במרחב האישי של כל חניך, עבור בחללים קבוצתיים ושטחים ציבוריים וכלה בלוחות המודעות וניקיון השבילים. סביבת חיים מוקפדת אינה מתעצבת מעצמה, כי אם נוצרת על ידי מחשבה ועשייה מכוונות, ומתוך מודעות לדרך בה נרצה שתשפיע על חברי הקהילה החיים בה. תהליך עיצוב הסביבה, בדומה למלאכת החינוך, הוא תהליך הדדי מתמשך והוא משפיע על חברי הקהילה הלוקחים בו חלק ובו בזמן מושפע מהם. בבסיס הרעיון נמצאת ההזדמנות של איש הצוות להשתמש במרחב הפיזי להרחבת העשייה החינוכית – ביטוי רוחה של הקהילה, סמליה וערכיה – תוך אחריות שלא יתמלא המרחב מסרים שאינם תואמים את עולם הערכים על פיו אנו רוצים לחיות ולחנך.